

عفو بین الملل

بیانیه مطبوعاتی

۱ فوریه ۲۰۲۲ - ۱۲ بهمن ۱۴۰۰

آپارتاید اسرائیل علیه فلسطینیان؛ نظام ظالمانه‌ی سلطه و جنایت علیه بشریت

سازمان عفو بین الملل امروز در گزارش تازه و کوبنده‌ای عنوان کرد مقامات اسرائیلی باید به خاطر ارتکاب جنایت آپارتاید علیه فلسطینیان پاسخگو نگه داشته شوند. گزارش تحقیقی عفو بین الملل جزئیات چگونگی اعمال یک نظام ستم و سلطه بر مردم فلسطین را در هر کجا که اسرائیل حقوق آنها را تحت کنترل خود داشته باشد، تشریح می‌کند. این شامل فلسطینی‌های ساکن در اسرائیل، فلسطینی‌ها ساکن در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی (OPT) و همچنین پناهندگان آواره فلسطینی در کشورهای دیگر می‌شود.

گزارش جامع عفو بین الملل با عنوان «آپارتاید اسرائیل علیه فلسطینیان: سیستم ظالمانه‌ی سلطه و جنایت علیه بشریت»، چگونگی تصرف گسترده‌ی زمین و املاک فلسطینی‌ها و موارد قتل، نقل مکان اجباری، اعمال محدودیت‌های حرکتی شدید و محروم کردن آنها از حق تابعیت و شهروندی را مستند می‌کند و توضیح می‌دهد که به چه شکل همه این‌ها اجزای نظامی هدفمند را تشکیل می‌دهند که در قوانین بین‌المللی به عنوان آپارتاید تعریف می‌شود. بنابر یافته‌های عفو بین الملل، تخلفات این نظام، مطابق تعاریف اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی (معروف به اساسنامه رم) و کنوانسیون آپارتاید، جنایت علیه بشریت آپارتاید محسوب می‌شوند.

عفو بین الملل از دیوان کیفری بین‌المللی (ICC) می‌خواهد که جنایت آپارتاید را در تحقیقات فعلی خود درباره سرزمین‌های فلسطینی اشغالی بررسی کند و از همه دولت‌ها می‌خواهد که با استفاده از اصل صلاحیت قضایی جهانی مرتکبان جنایت آپارتاید را به دست عدالت بسپارند.

آنی‌پس کالامار، دبیرکل سازمان عفو بین الملل گفت: «گزارش ما گسترده‌ی واقعی نظام آپارتاید موجود در اسرائیل را نشان می‌دهد. با فلسطینیان چه در غزه باشند، چه در اورشلیم شرقی و الخلیل و چه در خود اسرائیل، به عنوان یک گروه نژادی پست و فرومایه رفتار می‌شود و آن‌ها به طور سازمان‌یافته از حقوق خود محروم می‌شوند. بنابر یافته‌های ما، سیاست‌های بی‌رحمانه اسرائیل برای جداسازی، سلب مالکیت و حذف در تمام سرزمین‌های تحت کنترلش به وضوح مصداق آپارتاید است. جامعه بین‌المللی موظف است تا دست به اقدام بزند.»

«هیچ توجیهی برای نظامی که حول ستمی دنباله‌دار، نهادینه شده و نژادپرستانه علیه میلیون‌ها انسان بنا شده، وجود ندارد. آپارتاید در جهان ما جایی ندارد و کشورهای که تصمیم می‌گیرند با اسرائیل همراهی کنند، خود را در سمت اشتباه تاریخ خواهند یافت. دولت‌هایی که همچنان به فروش تسلیحات به اسرائیل ادامه می‌دهند و مانع از پاسخگویی آن کشور در سازمان ملل متحد می‌شوند دست به حمایت از یک نظام آپارتاید می‌زنند، نظم حقوقی بین‌المللی را تضعیف می‌کنند و به درد و رنج مردم فلسطین می‌افزایند. جامعه بین‌المللی باید با واقعیت اعمال آپارتاید توسط اسرائیل روبرو شود و راه‌های بسیاری که برای حصول عدالت وجود دارد و هنوز به طرز شرم‌آوری نآزموده باقی مانده را پی بگیرد.»

یافته‌های عفو بین‌الملل حجم وسیعی از تحقیقات صورت‌گرفته توسط سازمان‌های غیردولتی فلسطینی، اسرائیلی و بین‌المللی را تکمیل می‌کند که به طور فزاینده‌ای از چارچوب حقوقی مربوط به آپارتاید برای بررسی وضعیت موجود در اسرائیل و/یا سرزمین‌های فلسطینی اشغالی استفاده کرده‌اند.

تشخیص آپارتاید

نظام آپارتاید عبارتست از نظامی که در آن ظلم و سلطه به صورت نهادینه‌شده توسط یک گروه نژادی بر گروه نژادی دیگر روا داشته شود. آپارتاید نقض جدی حقوق بشر محسوب می‌شود و در حقوق بین‌الملل عمومی منع شده است. تحقیقات گسترده و تحلیل حقوقی عفو بین‌الملل که از مشاوره‌ی کارشناسان خارج از سازمان نیز بهره برده است، نشان می‌دهد که اسرائیل چنین نظامی را از طریق قوانین، سیاست‌ها و اقداماتی که رفتار تبعیض‌آمیز و ظالمانه علیه فلسطینیان را به صورت طولانی مدت تضمین می‌کند، اعمال می‌کند.

در حقوق کیفری بین‌الملل، آن دسته از اعمال غیرقانونی خاصی که در چارچوب یک نظام ظلم و سلطه و به قصد حفظ آن نظام صورت می‌گیرند، مصداق آپارتاید در مرتبه‌ی جنایت علیه بشریت محسوب می‌شوند. این اعمال در کنوانسیون آپارتاید و اساسنامه رم تعریف شده‌اند و شامل قتل، شکنجه، انتقال اجباری و محرومیت از حقوق و آزادی‌های اولیه می‌شوند.

عفو بین‌الملل اعمال و رفتاری که تحت عنوان آپارتاید در کنوانسیون آپارتاید و اساسنامه رم ممنوع شده را در تمام مناطق تحت کنترل اسرائیل مستند کرده است، اگرچه این رفتارها در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی بیشتر و با خشونت بیشتر از خود اسرائیل اتفاق می‌افتند. مقامات اسرائیلی به منظور سلب عامدانه‌ی فلسطینی‌ها از حقوق و آزادی‌های اولیه خود اقدامات متعددی اتخاذ می‌کنند، از جمله محدودیت‌های حرکتی شدید در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی، قصور تبعیض‌آمیز و مزمن در سرمایه‌گذاری در جوامع فلسطینی ساکن در اسرائیل و محروم کردن پناهجویان از حق بازگشت. این گزارش همچنین رویه‌های نقل مکان اجباری، بازداشت اداری، شکنجه و قتل را هم در اسرائیل و هم سرزمین‌های فلسطینی اشغالی مستند می‌کند.

بر اساس یافته‌های عفو بین‌الملل، این اقدامات بخشی از یک حمله سازمان‌یافته و گسترده علیه جامعه‌ی فلسطینیان است و با هدف حفظ نظام سرکوب و سلطه انجام می‌شود و بدین خاطر، این اقدامات مشمول جنایت علیه بشریت آپارتاید می‌شوند.

قتل معترضان فلسطینی شاید واضح‌ترین نمونه از اتکای مقامات اسرائیلی به اقدامات ممنوعه برای حفظ و تسلط بر وضعیت موجود باشد. در سال میلادی ۲۰۱۸، فلسطینیان در غزه شروع به برگزاری تظاهرات هفتگی در امتداد مرز با اسرائیل کردند و خواستار حق بازگشت پناهجویان و پایان محاصره شدند. حتی قبل از شروع تظاهرات، مقامات بلندپایه اسرائیل هشدار دادند که فلسطینی‌هایی که به دیوار نزدیک شوند هدف گلوله قرار خواهند گرفت. تا پایان سال ۲۰۱۹، نیروهای اسرائیلی ۲۱۴ غیرنظامی از جمله ۴۶ کودک را کشتند.

عفو بین‌الملل با توجه به قتل سیستماتیک فلسطینی‌ها که در گزارش خود مستند کرده است، از شورای امنیت سازمان ملل متحد می‌خواهد که تحریم‌های تسلیحاتی همه‌جانبه‌ای علیه اسرائیل اعمال کند. با توجه به این واقعیت که هزاران غیرنظامی فلسطینی به طور غیرقانونی توسط نیروهای اسرائیلی کشته شده‌اند، این تحریم باید شامل تمام سلاح‌ها و مهمات و همچنین تجهیزات نیروهای انتظامی شود. شورای امنیت همچنین باید تحریم‌های هدفمندی مانند توقیف دارایی‌ها علیه مقامات اسرائیلی که بیشترین نقش را در جنایت آپارتاید دارند، اعمال کند.

برخورد با فلسطینیان به عنوان تهدید جمعیتی

اسرائیل از زمان تأسیس خود در سال میلادی ۱۹۴۸، سیاست ایجاد و سپس حفظ اکثریت جمعیتی یهودی و به حداکثر رساندن کنترل بر زمین و منابع را به نفع اسرائیلیان یهودی پی گرفته است. در سال ۱۹۶۷، اسرائیل این سیاست را به کرانه باختری و نوار غزه گسترش داد. امروزه، تمام مناطق تحت کنترل اسرائیل با هدف نفع‌رساندن به اسرائیلی‌های یهودی و به بهای ضرر رساندن به فلسطینی‌ها اداره می‌شوند، در حالی که پناهندگان فلسطینی همچنان از حقوق‌شان محروم مانده‌اند.

عفو بین‌الملل این نکته را به رسمیت می‌شناسد که یهودیان، مانند فلسطینی‌ها، مدعی حق تعیین سرنوشت خود هستند و تمایل اسرائیل برای اینکه خانه‌ایی برای یهودیان باشد را به چالش نمی‌کشد. به همین ترتیب، این سازمان تعریف اسرائیل به عنوان یک «حکومت یهود» را فی‌نفسه بیانگر قصد اعمال ظلم و تسلط نمی‌داند.

گزارش عفو بین‌الملل اما نشان می‌دهد که دولت‌های متوالی در اسرائیل به فلسطینی‌ها به منزله تهدیدی جمعیتی نگریسته و تدابیری اندیشیده‌اند تا حضور و دسترسی آن‌ها به سرزمین‌های اسرائیل و اراضی فلسطینی اشغالی تحت کنترل درآمده و کاستی یابد. این اهداف جمعیتی در طرح‌های رسمی برای «یهودی کردن» مناطقی از اسرائیل و کرانه باختری، از جمله بیت‌المقدس شرقی، مشهود است، طرح‌هایی که همچنان هزاران فلسطینی را در معرض خطر جابجایی اجباری قرار می‌دهد.

ظلم بدون مرز

جنگ‌های ۴۹-۱۹۴۷ و ۱۹۶۷ همراه با تسلط نظامی مداوم اسرائیل بر سرزمین‌های فلسطینی اشغالی و ایجاد رژیم‌های قانونی و اداری جداگانه در این اراضی، جوامع فلسطینی را چندپاره کرده و همینطور آنها را از اسرائیلی‌های یهودی جدا ساخته است. فلسطینی‌ها از نظر جغرافیایی و سیاسی تکه تکه شده‌اند و بسته به موقعیت و محل زندگی‌شان درجات مختلفی از تبعیض را تجربه می‌کنند.

شهروندان فلسطینی در اسرائیل در حال حاضر از حقوق و آزادی‌های بیشتری نسبت به هم‌تایان خود در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی برخوردارند، در حالی که تجربه فلسطینیان در غزه با کسانی که در کرانه باختری زندگی می‌کنند بسیار متفاوت است. با این وجود، تحقیقات عفو بین‌الملل نشان می‌دهد که همه فلسطینی‌ها، هر جا که می‌خواهند باشند، زیر سیستم فراگیری زندگی می‌کنند که در همه مناطق به دنبال یک هدف است: امتیاز دادن به اسرائیلی‌های یهودی در توزیع اراضی و منابع و به حداقل رساندن حضور فلسطینیان و دسترسی آن‌ها به زمین.

عفو بین‌الملل نشان می‌دهد که مقامات اسرائیلی با فلسطینی‌ها، بر اساس غیریهود بودن و عرب‌بودنشان، به‌عنوان یک گروه نژادی پست رفتار می‌کنند. این تبعیض نژادی در قوانینی که زندگی فلسطینیان را در سرتاسر اسرائیل و سرزمین‌های فلسطینی اشغالی تحت تأثیر قرار می‌دهد، تقویت شده است.

به عنوان مثال، فلسطینیان دارای تابعیت اسرائیل از داشتن ملیت محروم می‌شوند و این امر باعث ایجاد تمایز قانونی آن‌ها با اسرائیلی‌های یهودی می‌شود. در کرانه باختری و غزه، جایی که اسرائیل از سال ۱۹۶۷ کنترل جمعیت آن را در دست دارد، فلسطینی‌ها حق شهروندی نداشته و اکثر آنها افراد بدون تابعیت در نظر گرفته می‌شوند و برای زندگی و کار در این سرزمین‌ها به کارت شناسایی از ارتش اسرائیل نیاز دارند.

پناهندگان فلسطینی و فرزندان آنها که در درگیری‌های ۴۹-۱۹۴۷ و ۱۹۶۷ آواره شده‌اند، همچنان از حق بازگشت به محل زندگی قبلی خود محروم هستند. طرد پناهجویان توسط اسرائیل، نقض آشکار قوانین بین‌المللی است و میلیون‌ها نفر را در برزخ دائمی آوارگی اجباری قرار داده است.

به فلسطینیان در بیت‌المقدس شرقی الحاق شده [به اسرائیل] به جای شهروندی، اقامت دائم اعطا می‌شود، اگرچه حتی همین نیز فقط به صورت صوری است. از سال ۱۹۶۷، اقامت بیش از ۱۴۰۰۰ فلسطینی به صلاح‌دید وزارت کشور اسرائیل لغو و منجر به انتقال اجباری آنها به خارج از شهر شده است.

شهروندان درجه پایین‌تر

شهروندان فلسطینی اسرائیل که حدود ۱۹ درصد از جمعیت آن کشور را تشکیل می‌دهند با انواع مختلفی از تبعیض سازمان‌یافته شده مواجهند. در سال ۲۰۱۸، تبعیض علیه فلسطینیان در قانون اساسی تبلور یافت که برای اولین بار، اسرائیل را منحصرأً به عنوان «دولت ملت مردم یهود» ثبت کرد. این قانون همچنین ساخت شهرک‌های یهودی را ترویج می‌کند و موقعیت زبان عربی را از سطح یک زبان رسمی تقلیل می‌دهد.

گزارش تازه عفو بین‌الملل نشان می‌دهد که چگونه فلسطینیان در نتیجه تصرفات نژادپرستانه زمین و شبکه‌ای از قوانین تبعیض‌آمیز در زمینه تخصیص زمین، برنامه‌ریزی و منطقه‌بندی، عملاً از حق اجاره کردن در ۸۰ درصد اراضی دولتی اسرائیل محرومند.

شرایط موجود در منطقه نِگب (به عبری، نِگُو و به عربی، اَلنَّقَب) در جنوب اسرائیل نمونه بارزی است از این که چگونه سیاست‌های برنامه‌ریزی و عمرانی اسرائیل عامدانه فلسطینی‌ها را حذف می‌کند. از سال ۱۹۴۸، مقامات اسرائیلی سیاست‌های مختلفی را برای «یهودی کردن» اراضی نِگب اتخاذ کرده‌اند، از جمله تعیین مناطق وسیع به عنوان مناطق طبیعی حفاظت‌شده یا مناطق تیراندازی نظامی و تعیین اهداف برای افزایش جمعیت یهودی این منطقه. این تصمیمات، برای ده‌ها هزار بادیه‌نشین فلسطینی ساکن در منطقه عواقب ویرانگری به دنبال داشته است.

سی و پنج روستای بادیه‌نشین که به حدود ۶۸۰۰۰ نفر سکونت داده‌اند، در حال حاضر توسط اسرائیل به رسمیت شناخته نمی‌شوند، بدین معنی که شبکه آب‌وبرق سراسری آنها قطع شده و مکرراً برای تخریب مورد هدف قرار گرفته‌اند. از آنجایی که این روستاها وضعیتی رسمی ندارند، ساکنان آنها نیز با محدودیت‌هایی در مشارکت سیاسی روبرو شده و از نظام‌های مراقبت درمانی و آموزشی محروم مانده‌اند. این شرایط بسیاری را وادار به ترک خانه‌ها و روستاهایشان کرده است که به مثابه جابجایی اجباری است.

دهه‌ها رفتار عمداً نابرابر با شهروندان فلسطینی اسرائیل، آنها را در مقایسه با اسرائیلی‌های یهودی همواره از نظر اقتصادی در مضیقه قرار داده است. این امر با تخصیص آشکارا تبعیض‌آمیز منابع دولتی تشدید می‌شود: یک نمونه اخیر بسته کمکی دولتی برای جبران خسارت‌های کووید-۱۹ است که تنها ۱.۷ درصد آن به مقامات محلی فلسطین اختصاص داده شده است.

سلب مالکیت

سلب مالکیت و بیرون راندن فلسطینی‌ها از خانه‌هایشان یکی از ستون‌های حیاتی نظام آپارتاید اسرائیل است. از زمان تأسیس اسرائیل، دولت این کشور دست به تصرفات گسترده و بی‌رحمانه زمین فلسطینیان زده است و قوانین و سیاست‌های بی شماری را اجرایی کرده تا فلسطینیان را به منطقه‌ای کوچک و محاصره‌شده براند. از سال ۱۹۴۸، اسرائیل صدها هزار خانه و سایر اموال فلسطینی را در مناطق تحت کنترل خود ویران کرده است.

درست مثل منطقه نِگب، فلسطینیان در بیت‌المقدس شرقی و منطقه «C» از سرزمین‌های فلسطینی اشغالی نیز تحت کنترل کامل اسرائیل زندگی می‌کنند. مقامات به فلسطینی‌ها در این مناطق مجوز ساخت نمی‌دهند و آنها را مجبور به ساخت بناهای غیرقانونی می‌کنند که هر بار بعد از ساخت تخریب می‌شود.

در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی، گسترش مداوم شهرک‌سازی‌های غیرقانونی اسرائیلی موقعیت را بدتر می‌کند. ساخت این شهرک‌ها در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی، سیاست زمامداران دولت اسرائیل از سال ۱۹۶۷ به این سو بوده است. این شهرک‌ها اکنون ۱۰ درصد اراضی کرانه باختری و ۳۸ درصد اراضی فلسطینی بیت‌المقدس شرقی را پوشش می‌دهد که بین ۱۹۶۷ تا ۲۰۱۷ صادره شده‌اند.

محل‌های فلسطینی در بیت‌المقدس شرقی اغلب مورد هدف سازمان‌های پشت‌شهرک‌نشینی قرار می‌گیرند که با حمایت کامل دولت اسرائیل هدفشان آواره کردن خانواده‌های فلسطینی و واگذاری خانه‌های آنها به شهرک‌نشینان است. یکی از این محل‌ها، شیخ جراح، که خانواده‌های فلسطینی برای حفظ خانه‌های خود زیر سایه تهدید شکایت شهرک‌نشینان مبارزه می‌کنند، از ماه مه ۲۰۲۱ محل برگزاری تظاهرات‌های مکرر بوده است.

محدودیت‌های شدید جابجایی و حرکت

از اواسط دهه ۱۹۹۰، مقامات اسرائیل به صورت فزاینده محدودیت‌های حرکتی شدیدی را بر فلسطینیان در سرزمین‌های فلسطینی اشغالی اعمال کرده‌اند. شبکه‌ای از ایستگاه‌های بازرسی نظامی، بازرسی در جاده‌ها، حصارها و دیگر موانع، حرکت فلسطینیان را در داخل سرزمین‌های فلسطینی اشغالی کنترل می‌کند و سفر آنها را به اسرائیل یا خارج از کشور محدود می‌سازد.

حصاری ۷۰۰ کیلومتری که اسرائیل همچنان در حال گسترش آن است، جوامع فلسطینی را در «مناطق نظامی» منزوی کرده و آنها باید هر زمان که وارد خانه‌های خود شده یا از آن خارج می‌شوند چندین مجوز ویژه دریافت کنند. در غزه، بیش از ۲ میلیون فلسطینی تحت محاصره اسرائیل زندگی می‌کنند که به شکل‌گیری یک بحران انسانی منجر شده است. برای ساکنان غزه سفر به خارج از کشور یا سایر مناطق سرزمین‌های فلسطینی اشغالی تقریباً غیرممکن و آنها عملاً از سایر نقاط جهان جدا افتاده‌اند.

آنی‌پس کالامار می‌گوید: «برای فلسطینی‌ها، دشواری سفر در داخل سرزمین‌های فلسطینی اشغالی و سفر به خارج از آن دائماً یادآور احساس بی‌قدرتی است. برای هر نوعی از حرکت، آن‌ها تأیید ارتش اسرائیل را نیاز دارند و ساده‌ترین کارهای روزانه معنایش حرکت در شبکه‌ای از کنترل خشونت‌آمیز است.»

«سیستم صدور مجوز در داخل سرزمین‌های فلسطینی اشغالی، نمادی از تبعیض بی‌شرمانه‌ی اسرائیل علیه فلسطینیان است. در حالی که فلسطینی‌ها در محاصره محبوس مانده، ساعت‌ها در ایست‌های بازرسی گیر افتاده یا منتظر یک مجوز دیگر هستند، شهروندان و شهرک‌نشینان اسرائیلی می‌توانند هر آن‌گونه که دلشان می‌خواهد حرکت کنند.»

عفو بین‌الملل تک‌تک توجیهات امنیتی‌ای که اسرائیل به عنوان مبنای رفتار خود با فلسطینیان ذکر می‌کند را مورد بررسی قرار داده است. این گزارش نشان می‌دهد که اگرچه برخی از سیاست‌های اسرائیل ممکن است برای تحقق اهداف مشروع امنیتی طراحی شده باشند، اما به شیوه‌ای کاملاً نامتناسب و تبعیض‌آمیز اجرا شده‌اند، تا حدی که با قوانین بین‌المللی مطابقت ندارد. سایر سیاست‌ها مطلقاً مبنای معقول امنیتی ندارند و به وضوح با قصد سرکوب و تسلط شکل گرفته‌اند.

گام‌های بعدی

در گزارش عفو بین‌الملل، توصیه‌های مشخص متعددی برای از بین بردن نظام آپارتاید و رفع تبعیض‌ها، جداسازی‌ها و ستم‌هایی که باعث تداوم این سیستم می‌شود، ارائه شده است.

به عنوان اولین گام، این سازمان خواستار پایان دادن به اقدامات وحشیانه تخریب خانه‌ها و اخراج اجباری است. اسرائیل باید مطابق با اصول حقوق بشر بین‌المللی و حقوق بشردوستانه به همه فلسطینیان در اسرائیل و سرزمین‌های فلسطینی اشغالی

حقوق مساوی اعطا کند. این کشور باید حق پناهندگان فلسطینی و فرزندان آنها را برای بازگشت به خانه‌هایی که زمانی خود یا خانواده‌هایشان در آن زندگی می‌کرده‌اند را به رسمیت بشناسد و به قربانیان نقض حقوق بشر و جنایات علیه بشریت غرامت کامل بپردازد.

گسترده‌گی و جدیت تخلفات مستندشده در گزارش عفو بین‌الملل مستلزم این است که تغییری اساسی در رویکرد جامعه بین‌المللی در قبال بحران حقوق بشر در اسرائیل و سرزمین‌های فلسطینی اشغالی صورت بگیرد.

همه دولت‌ها می‌توانند صلاحیت قضایی جهانی را بر افرادی اعمال کنند که طبق قوانین بین‌المللی به طور منطقی مظنون به ارتکاب جنایت آپارتاید هستند و دولت‌هایی که عضو کنوانسیون آپارتاید هستند، اصولاً موظف به انجام این کار می‌باشند.

آنیس کالامار می‌گوید: «واکنش بین‌المللی به آپارتاید دیگر نباید محدود به محکوم کردن‌های دوپهلوی و ملاحظه‌کارانه باشد. تا زمانی که ما با عوامل ریشه‌ای برخورد نکنیم، فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها در چرخه خشونت‌ها که جان بسیاری را گرفته محبوس خواهند ماند.»

«اسرائیل باید سیستم آپارتاید را برچیند و با فلسطینیان به عنوان انسان‌هایی با حقوق و کرامت برابر رفتار کند. تا زمانی که این اتفاق نیفتد، صلح و امنیت برای اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها یک چشم‌انداز دور و دست‌نیافتنی باقی خواهد ماند.»

لطفاً برای آشنایی با تعاریف کامل مرتبط با آپارتاید در حقوق بین‌الملل به متن کامل گزارش یا خلاصه‌ی موجود در ابتدای آن رجوع کنید.

برای اطلاعات بیشتر لطفاً با press@amnesty.org تماس بگیرید